

PROTOCOL HOOFDLUIS

Aangepast in april 2018 n.a.v. de nieuwe richtlijnen van GGD en RIVM.
Zie ook de [site van het RIVM](#)

1 ALGEMENE INFORMATIE

1.1 Wat is hoofdluis?

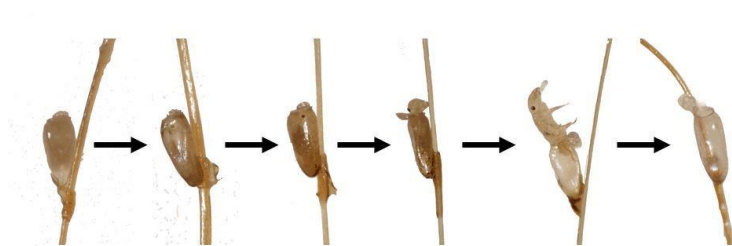
De hoofdluis behoort tot de groep van insecten die als parasiet op zoogdieren leeft. Luizen leven uitsluitend van het bloed van de gastheer/-vrouw. De luis prikt een minuscuul gaatje in de hoofdhuid en zuigt daaruit bloed op. De hoofdluis komt alleen bij de mens voor en leeft uitsluitend in de haren op de hoofdhuid waaronder soms ook baard, snor en wenkbrauwen. Een volwassen luis leeft ongeveer een maand en legt zo'n 6-8 eieren per dag: dit zijn de neten. Luizen leggen hun eitjes aan de basis van de haren, bij voorkeur op de donkere, warme plaatsen op het hoofd, zoals onder de pony, achter de oren en in de nek. De eitjes (neten) komen na 7-10 dagen uit. De nieuwe luizen beginnen dan na 7-10 dagen ook met het leggen van eitjes.

1.2 Hoe kun je hoofdluis krijgen?

Luizen kunnen niet springen en niet vliegen. Ze kunnen alleen lopen: van het ene hoofd op het andere hoofd. Kinderen zijn het meest bevattelijk voor hoofdluis. Dit komt doordat zij bij het spelen of stoeien vaak letterlijk de koppen bij elkaar steken. Gewone lichaamshygiëne is niet van invloed op het krijgen van luizen. Luizen leven van mensenbloed en dat vinden ze ook op een brandschoon en kortgeknipt hoofd. Je kunt hoofdluis niet voorkomen door elke dag je haar te wassen.

1.3 Hoe weet je of je luizen en/of neten hebt?

Als je pas besmet bent met hoofdluis, heb je vaak nog niet zoveel last van jeuk. Jeuk is wel altijd een reden om te kijken of er hoofdluizen en neten op het hoofd te zien zijn. Iedereen kan luizen en neten herkennen. De neten zijn meestal vuilwit tot geelbruin van kleur, een enkele keer ook zwart. Neten zijn moeilijk los te krijgen. Het verschil met roos is overduidelijk: roos zit altijd los.

Afbeelding bron RIVM. Foto Chantal Vogels.

Neten zitten vaak tussen de nekharen, onder de voorhoofdsharen of achter de oren. Met enige routine zijn ze goed te ontdekken door iemand die op deze plaatsen de haren nakijkt. Indien de neten verder dan 2 centimeter van de hoofdhuid verwijderd zijn, kan er sprake zijn van een oude besmetting. Dus hoe verder de neten van de hoofdhuid verwijderd zijn, hoe langer geleden de besmetting heeft plaatsgevonden. Je kunt ontdekken of je hoofdluis hebt door je haren boven een wit vel papier met een netenkam te kammen.

Als je luizen hebt, vallen ze uit je haren op het papier. Ook als je geen luizen ziet maar wel grijswitte puntjes, is er waarschijnlijk sprake van hoofdluis. De puntjes zijn neten die zich kunnen ontwikkelen tot luizen. Als hoofdluis is ontdekt controleer dan ook de andere gezinsleden en vertel directe contacten dat er hoofdluis is (school/ kinderopvang/ vrienden etc.).

2 HOE BEHANDEL JE HOOFDLUIS?

2.1 Behandeling, stap voor stap

Stap 1: Luizen verwijderen

Nieuwe inzichten geven aan dat de uitkammethode het meest effectief is. Daarnaast is een behandeling met een antihooftluismiddel mogelijk.

Uitkammethode

Kam gedurende 14 dagen elke dag het haar met een netenkam, in combinatie met crèmespoeling. U gaat als volgt te werk:

- Maak het haar door en door nat. Verdeel crèmespoeling door het haar.
- Bescherm de ogen evt. met een washandje en kam dan met een gewone kam de klitten weg.
- Houd het hoofd voorover boven een wasbak of een wit stuk papier. Pak de netenkam en kam het haar van achteren naar voren, tegen de hoofdhuid aan; start bij het ene oor en schuif plukje voor plukje, na elke kambeweging op naar het andere oor.
- Veeg de kam regelmatig af aan een wit papieren servet of zakdoek en kijk of u luizen ziet. Spoel de gevonden luizen door de wc. Gooi de servet of zakdoek na afloop weg.
- Spoel de crèmespoeling uit het haar.
- Na gebruik de kam goed reinigen met water en zeep.
- Bij dik haar kleine plukjes nemen.

Deze methode is effectief maar biedt geen 100% garantie.

Via [deze link](#) komt u bij een filmpje waarin deze methode te zien is.

Behandeling met antihooftluismiddel

Het RIVM adviseert dat u het beste een antihooftluismiddel kunt gebruiken waarin dimeticon zit. Hoofdluizen worden steeds vaker ongevoelig voor hoofdluismiddelen met malathion of permetrine.

Bij een behandeling kapselt dimeticon de luis hermetisch in, zodat deze sterft door een tekort aan zuurstof. Na een week moet u deze behandeling herhalen. De werkzaamheid is meermalen bewezen en leidt niet tot resistentieontwikkeling.

Maatregelen zoals het wassen van beddengoed, knuffels en jassen is niet meer nodig.

Altijd eerst goed de bijsluiter lezen met name bij kinderen met hooikoorts, cara of eczeem.

Hoofdluizen en neten verdwijnen niet door de haren te wassen met gewone shampoo!

Ook wanneer er een antihooftluismiddel gebruikt wordt, is het noodzakelijk de haren nog twee keer per dag met de netenkam te kammen!

De meningen van artsen over zwemmen na behandeling van hoofdluizen zijn verdeeld. Meestal wordt geadviseerd om de dag na het aanbrengen van een lotion niet te zwemmen. Dit willen we u dan ook adviseren. In sommige producten zit het werkzame bestanddeel malathion dat door het chloor in het zwembad niet meer werkt.

Stap 2: Neten verwijderen

Na behandeling met een luizendodend middel, zijn de neten meestal wel gedood, maar het omhulsel blijft aan de haren vastzitten. Niet alle neten worden onschadelijk gemaakt, sommige blijven leven, zodat er weer een nieuwe besmetting kan ontstaan. Om verwarring te voorkomen is het ook belangrijk dat u de behandelde neten verwijdert. De dode neten zijn op verschillende manieren te verwijderen:

- het haar deppen met warme azijn en lok voor lok kammen met een luizenkam,
- speciale middelen om neten te verwijderen zijn bij apotheek/drogist verkrijgbaar,
- vastgeplakte neten kunt u losweken door te deppen met azijn en daarna met de nagels verwijderen.

2.2 Hoe kun je verspreiding van hoofdluis voorkomen?

- Bij kinderen met lang haar kan de kans op besmetting met hoofdluis worden verminderd door het haar vast te binden in een staart, vlecht e.d.
- Bij constatering van hoofdluis bij een kind graag onmiddellijk de school van het kind, ouder(s)/ verzorger(s) van vrienden/vriendinnen en eventuele clubs waarschuwen om verdere besmetting te voorkomen. Let op: ook die van broertjes en zusjes!
- Alle borstels en kammen (eventueel haarspeldjes en elastiekjes e.d.) regelmatig schoonmaken en niet aan elkaar uitlenen.
- Met name in de wintermaanden geldt dat kinderen eigen muts, sjaal e.d. dragen.
- Indien er geen sprake meer is van hoofdluis, is het raadzaam de haren van de kinderen eenmaal per week te blijven controleren om een nieuwe besmetting zo snel mogelijk vast te stellen.

2.3 Praktische tips voor de behandeling

- Luizendodende lotion heeft pas zin als er luis is geconstateerd. Nog beter is twee weken kammen, ook als u een lotion gebruikt.
- Zorg ervoor dat de gehele hoofdhuid goed behandeld wordt.
- Na de behandeling gaan de luizen en neten dood, maar niet altijd meteen. Soms leven de luizen nog even. Ze zijn echter sloom en futloos en gaan na een tijdje wel dood.
- Lees altijd de bijsluiter en volg de voorschriften en adviezen.
- Behandel niet vaker dan twee keer met een hoofdluismiddel. Als de besmetting dan nog niet over is, ga dan over op het dagelijks kammen van het hele gezin met een netenkam.

3 WELKE STAPPEN ONDERNEEMT DE SCHOOL?

3.1 Inleiding

Hoofdluis is vooral een bedreiging voor de omgeving vanwege het besmettingsgevaar. Op plaatsen waar veel mensen bij elkaar komen, kan deze besmetting gemakkelijk van de een naar de ander worden overgebracht. De school is, ongewild, zo'n plaats. Om een hoofdluis-epidemie te voorkomen, is het gewenst dat de school regels vaststelt, afspraken maakt met het team en de ouders.

3.2 Standaardprocedure

- Na iedere vakantie wordt het hoofdluisprotocol (regels en afspraken) onder de aandacht gebracht van de (nieuwe) leerkrachten en ouders. De leerkrachten dienen op de hoogte te zijn van de bestrijding/behandeling van hoofdluis.
- De ouders/verzorgers worden op de hoogte gesteld van de behandeling thuis. Dit door middel van onze schoolgids waar verwezen wordt naar het luizenprotocol.

- Als de leerkracht of luizenouders hoofdluis signaleren bij een kind, belt de leerkracht zelf de ouder(s)/verzorger(s) van het kind en wijst hen op de behandeling (zie hoofdstuk 2). De leerkracht is in dezen de boodschapper.

3.3 Wat te doen bij een melding van hoofdluis?

Controle vindt elke 1e week na elke schoolvakantie plaats. De betreffende weken worden vermeld in De Stip en op de schoolkalender.

- Aan de hand van lijsten uit de leerlingenadministratie worden alle kinderen uit alle klassen gecontroleerd.
- Het aantreffen van verse neten/luizen wordt door de luizenouder onder vier ogen aan de betrokken leerkracht gemeld. De leerkracht neemt zo snel mogelijk telefonisch contact op met de betreffende ouder(s)/verzorger(s). Het kind mag dan door de ouder(s) of verzorger(s) direct van school opgehaald worden.
- Bij verse neten/luizen wordt altijd na 1½ week opnieuw gecontroleerd in de klas of school. Broertjes of zusjes worden ook gecontroleerd.
- Bij constatering wordt dezelfde dag een mail gestuurd aan ouders uit de betreffende klas, zodat ook de andere ouders alert kunnen zijn.
- In De Stip wordt in principe geen melding gemaakt van luizen of neten in een groep.
- Privacy is vanuit het gebruik van omgangsnormen en het maatschappelijk idee over luizen belangrijk! De luizenouders gaan zeer zorgvuldig om met de informatie rond het onderwerp luizen. Dit houdt in dat er per groep wordt gecontroleerd en dat leerlingen nooit te horen krijgen bij welk kind er luizen zijn geconstateerd.
- Ouders worden via De Stip opgeroepen voor de luizencontrole de haren van de kinderen te wassen, geen ingewikkelde kapsels te maken en de haren niet met gel te behandelen.
- Voor het begin van de controle wordt door de luizenmoeders aan de kinderen gevraagd alvast de speldjes en elastiekjes te verwijderen.
- Indien door ouders/verzorgers hoofdluis wordt geconstateerd, wordt dit gemeld bij de leerkracht; die neemt vervolgens contact op met de luizenouder en stuurt diezelfde dag nog een mail naar alle ouders uit de groep om door te geven dat er hoofdluis is geconstateerd en dat men alert moet zijn. Een extra controle van de klas vindt dan binnen twee dagen plaats.
- Als er ondanks zorgvuldige behandeling 3x hoofdluis bij eenzelfde kind of kinderen uit één gezin wordt geconstateerd, dan verwijzen wij u door naar de GGD voor advies, onderzoek of een consult.

Bijlage 1

AFSPRAKEN MBT TAKEN LUIZENPROTOCOL

WIE DOET WAT?

De directie

- zorgt voor een stukje in De Stip voor iedere vakantie.

De leerkracht

- stuurt bij een geconstateerde besmetting dezelfde dag nog de standaardmail rond naar alle ouders van kinderen uit betreffende klas;
- regelt bij actieve besmetting een controle door contact op te nemen met de luizenouders van de klas. Deze controle vindt binnen 2 dagen na melding plaats;
- regelt na 1½ week een nacontrole;
- geeft aan het begin van het schooljaar de namen van de luizenouders en hun e-mail-adres door aan de luizencoördinator;
- neemt bij een geconstateerde besmetting op school contact op met de ouders en/of verzorgers en verwijst deze ook naar het protocol op de site van school en het RIVM;
- houdt overzicht over (na)controles.

De luizenouder

- voert de controle uit;
- meldt een besmetting aan de leerkracht;
- neemt contact op met de luizencoördinator indien hulp gewenst is of wanneer extra hulp gezocht moet worden voor een controle.

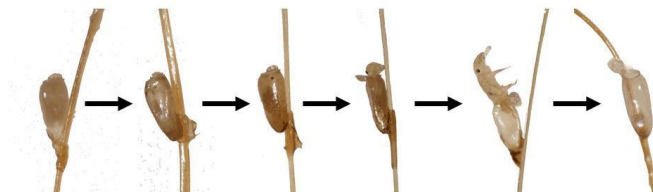
De luizencoördinator

- regelt nieuwe materialen zoals handschoenen, satéprikkers of kammen.
- stelt aan het begin van het schooljaar per groep een lijst op met de namen van luizenouders en hun e-mailadres;
- plant aan het begin van het schooljaar een korte bijeenkomst met de (nieuwe) luizenouders om nieuwe informatie en afspraken door te nemen;
- helpt bij het regelen van invalouders (bij voorkeur luizenouders uit andere groepen anders overige ouders) wanneer de reguliere luizenouders verhinderd zijn;
- helpt indien mogelijk mee bij controle als de luizenouders verhinderd zijn;
- houdt nieuwe ontwikkelingen bij en past hier het protocol, de standaardmail en stappenplan voor controle op aan;
- voor 2017-2018 kunt u hiervoor contact opnemen met Natasja Kreeftenberg op nummer 06-29 05 38 23.

Bijlage 2

STAPPENPLAN BIJ LUIZENCONTROLE

- De docent legt de checklists klaar.
- Benodigde hulpmiddelen voor controle liggen in de docentenkamer en kunnen daar gepakt worden.
- Kinderen worden door de docent in kleine groepjes of tweetallen door de docent naar de gang gestuurd.
- Luizenouder controleert plukje voor plukje de hoofdhuid en het haar op eventueel aanwezige luizen en/of neten.
- Luizenouder schrijft op de checklist de bevindingen.
- Indien er luizen aangetroffen worden, moeten de gebruikte hulpmiddelen weggegooid of gereinigd worden! Daarna handen wassen met water en zeep of desinfectiegel gebruiken! Dit om besmetting van het volgende kind dat je controleert te voorkomen.
- Als alle kinderen gecontroleerd zijn, de compleet ingevulde checklist aan de docent overhandigen en bevindingen doornemen.
- Indien er besmettingen zijn aangetroffen, ook de broertjes en zusjes uit andere groepen controleren en bevindingen doorgeven aan de desbetreffende leerkracht.
- Aan het einde van de controle alle gebruikte materialen weggooiën en of reinigen. En indien nodig (bij besmetting) meteen met de leerkracht een datum afspreken voor de nacontrole.
- Indien er materialen aangevuld moeten worden kun je dit doorgeven aan de luizencoördinator.

Afbeelding bron RIVM. Foto Chantal Vogels.

